

Thời gian gần đây, dư luận xôn xao về một “đại gia” cây cảnh, đá quý ở Hòa Bình sở hữu cả một khu nhà có vườn cây giá trị hàng chục tỷ đồng; đặc biệt là cây khế nghìn năm tuổi và hòn đá gấu “độc nhất vô nhị” có người trả tiền tỷ mà chủ nhân vẫn lắc đầu. Hơn nữa, người ta còn kháo nhau rằng, trong thân cây khế nghìn năm kia có trai sống và sinh ngọc(?).

Khế có ngọc: Sống lâu gần tuổi... chắc trai vào ở!

Lần theo những tin đồn, chúng tôi tìm đến nhà “đại gia” ấy là ông Phạm Văn Đoài ở thôn Tân Ba, xã Cổ Nghĩa (Lạc Thủy, Hòa Bình). Cây khế nghìn năm được ông Đoài đặt ở vị trí khá kín đáo trong quần thể những cây sung, đào tiên, sanh, hải đường và một vài hòn đá lựa có kích thước lớn mà ông sưu tập được.

Ông Đoài phát hiện ra cây khế này gần một con suối ở rừng Cúc Phương vào tháng 9/2008. Ông Đoài cho biết: “Qua cách xem tuổi cây bằng phương pháp dân gian thì cây khế này ước chừng được 1.000 năm. Khế là loại cây khó tính, nên cần phải chăm sóc hết sức cẩn thận, hơn nữa cây khế già nên khả năng tái sinh trưởng rất kém”.

Cây khế được ông Đoài che bằng một tấm lưới đen. Ông lý giải phải che vì mới cắt tỉa ươm mầm cho cây nên cần giữ độ ẩm và che nắng, chừng 6 - 7 tháng nữa, cây khế mới phát triển được và lúc đó tấm lưới sẽ được tháo bỏ. Vì được che đậy cẩn thận nên chúng tôi không có cơ hội ngắm chi tiết cây khế. Qua mô phỏng của gia chủ thì cây khế nghìn năm tuổi này gồm 2 nhánh chính, cao chừng 5m, gốc khá to và xù xì.

Khi chúng tôi đề cập về tin đồn cây khế có trai sống trong thân và sinh ngọc, ông Đoài cũng không phủ nhận dù ông khẳng định chưa bao giờ nhìn thấy trai sống trong thân cây khế và trai đã sinh ngọc. Nhưng ông kể, vào một buổi chiều khi đi chiêm ngưỡng vẻ đẹp của cây khế trong rừng sâu, ông đã chụp được 2 tấm hình của cây khế ở 2 góc độ khác nhau. Và trên 2 tấm ảnh đó thấy có 5 điểm sáng tròn như viên bi phát ra từ thân cây khế. Ông phán đoán đó là ánh sáng của ngọc trai phát ra. Ông còn suy luận rằng: “Thân cây khế là thân rỗng, hơn nữa cây khế lại nằm ngay cạnh suối, lại có tuổi thọ lâu đời như vậy nên việc có trai sống và sinh ngọc trong đó cũng là lẽ đương nhiên (?)”. Ông Đoài thẳng thắn kết luận: “Muốn biết thực hư thế nào thì phải... bỏ cây khế ra mới biết được!”.

Đá hình bản đồ: Tùy vào người nhìn!

Đặt ngay cạnh cây khế được che đậy cẩn thận là hòn đá lửa mà người ta đồn rằng có người trả đến 3 tỷ đồng ông Đoài không bán. Về chuyện này, ông Đoài cho biết: “Cũng có nhiều người [đặt khách sạn](#) về đây thường ngoạn vườn cây cảnh và đá lửa trong bộ sưu tập của tôi, nhưng chưa bao giờ đề cập đến vấn đề mua bán cả. Hòn đá này cũng được phát hiện ở gần rừng Cúc Phương, nó chỉ lộ thiên một ít, còn phần lớn là nằm dưới lòng đất”. Hòn đá nặng chừng 26 tấn, tôi đã phải thuê những người... đào ếch khai quật nó và thuê xe container loại 50 tấn siêu trường siêu trọng để vận chuyển về. Vì nằm sâu trong rừng nên việc vận chuyển được hòn đá về đến nhà cũng rất khó khăn”.

Dù đã tưởng tượng trước nhưng nếu ông Đoài không giới thiệu, chúng tôi cũng khó biết được đâu là hòn đá gấu trong số 3 hòn đá ở vườn nhà ông. Chỉ vào một vệt dài chừng 1m, rộng 30 cm với những vết lồi lõm loang lổ nằm ở phía sườn hòn đá, ông Đoài bảo: “Ngoài có hình dáng giống con gấu, trên hòn đá còn hiện rõ tấm bản đồ hình chữ S nước Việt Nam”.

Ông giảng giải: “Chơi cây cảnh, đá cảnh không chỉ là thú vui mà còn là một nghệ thuật. Hòn đá có hình dáng như thế nào là tùy vào... trí tưởng tượng của mỗi người. Đứng ở bốn hướng khác nhau thì thấy hòn đá có bốn hình dáng khác nhau. Đứng ở phía này thì thấy hòn đá có hình một con gấu khổng lồ. Đứng ở phía kia thì thấy hòn đá có hình một bà mẹ Việt Nam anh hùng đang xoắn tóc (?)”. Ông Đoàn còn khẳng định “hòn đá hoàn toàn nguyên bản, chưa hề có bàn tay con người chạm vào”. Và theo ông, ngoài giá trị vật chất, tinh thần, hòn đá còn mang cả giá trị lịch sử (?)

Hoang đường!

PGS.TS Nguyễn Văn Hoan - Giám đốc Viện Nghiên cứu lúa (Trường ĐH Nông nghiệp Hà Nội) khẳng định: Không thể có cây khế 1.000 năm tuổi. Theo nghiên cứu, mỗi loại cây thuộc lớp thực vật bậc cao đều có giới hạn sống nhất định. Ở nước ta, cây sấu 1.000 năm tuổi ở rừng quốc gia Cúc Phương được xem là cây có tuổi cao nhất.

Theo TS Hoan, không thể nhìn vào độ lớn, lớp vỏ xù xì của thân cây mà biết được số tuổi của nó. Thực ra cũng không có một phương pháp nào được gọi là “phương pháp dân gian” để biết được tuổi của cây khế cả. Muốn biết được tuổi thọ của cây khế một cách chính xác nhất phải tiến hành đốn hạ cành của cây khế đó, đếm số vân của cành để xác định độ tuổi. Đối với cành cây cấp 1 (tính từ gốc cây trở lên) số tuổi của cây sẽ bằng số vân cộng thêm 1. Phương pháp được tiến hành tương tự đối với cành cây cấp 2, cấp 3...

TS Hoan cho biết, hiện 2 cây khế có tuổi thọ cao nhất được biết đến thời điểm này. Một là cây khế chua ở Rừng Quốc gia Cúc Phương, 350 năm tuổi. Cây khế thứ hai ở mộ cụ Nguyễn Sinh Sắc, tỉnh Long An có 167 năm tuổi”.

Đồng quan điểm với PGS.TS Nguyễn Văn Hoan, Thạc sĩ Kim Văn Vạn - Trưởng bộ môn Chăn nuôi thủy sản (Trường ĐH Nông nghiệp Hà Nội) cho rằng những câu chuyện trên đều là tưởng tượng. Thạc sĩ Kim Văn Vạn cũng khẳng định: Trai sống trong môi trường nước, độ pH từ 6,5 — 8,5, hàm lượng ôxy ổn định, nguồn nước không bị ô nhiễm. Nó chỉ sống được trên cạn trong một thời gian rất ngắn (3- 5 ngày) trong điều kiện được giữ ẩm tốt. Trai sống 2 — 3 năm, mỗi con trai có thể sinh được 1 — 3 hạt ngọc, nhưng không phải con trai nào cũng cho ngọc mà còn tùy môi trường sinh sống và sự sinh trưởng.

Thạc sĩ Kim Văn Vạn cho biết thêm, ngọc ở trong con trai thì không thể phát sáng ra được, vì nó còn được bao bọc bởi thịt và lớp vỏ rất chắc chắn. Ngọc trai chỉ phát sáng khi nó đã được lấy ra khỏi con trai. Màu sắc của ngọc trai thường giống như màu vỏ gàn lớp ngoài cùng vỏ cứng của con trai, vì thế nếu là điệp có vỏ đen thì sẽ cho viên ngọc trai đen, nếu là điệp hồng thì sẽ cho những viên ngọc màu hồng và đa số là ngọc màu xà cừ trắng ánh sắc cầu vồng dưới ánh nắng mặt trời. Trong trường hợp nếu thực sự có trai sống trong cây khế đó thì cây khế cũng phải sống ở dưới nước chứ không thể trồng trong... chậu cảnh được.

Nguồn: www.hotels-in-vietnam.com